C/2024/6290

21.10.2024

Offentliggörande av ett meddelande om godkännande av en standardändring av produktspecifikationen för ett namn i vinsektorn enligt artikel 17.2 och 17.3 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/33

(C/2024/6290)

Detta meddelande offentliggörs i enlighet med artikel 17.5 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/33 ([1]).

MEDDELANDE OM GODKÄNNANDE AV STANDARDÄNDRING

”Côte Rôtie”

PDO-FR-A0199-AM01

Datum för meddelandet: 25.7.2024

BESKRIVNING AV OCH MOTIVERING TILL DEN ÄNDRING SOM GODKÄNTS

1. Geografiskt område och omedelbart närområde

Kapitel I avsnitt IV ”Områden och zoner där de olika verksamheterna äger rum” punkt 1 ”Geografiskt område” och punkt 3 ”Omedelbart närområde” i produktspecifikationen för beteckningen ”Côte Rôtie” har kompletterats utan ändringar med en hänvisning till den officiella geografiska kodexen av den 1 januari 2023.

Denna redaktionella ändring gör det möjligt att hänvisa till det geografiska området i förhållande till den version av den officiella geografiska kodexen (vilken utarbetats av den franska nationella statistikbyrån INSEE) som var i kraft 2023 och juridiskt sett säkra avgränsningen av det geografiska området.

Det sammanfattande dokumentet har kompletterats med samma hänvisning under rubrikerna ”Geografiskt område” och ”Ytterligare villkor – omedelbart närområde”.

2. Märkning

Kapitel I i produktspecifikationen för beteckningen ”Côte Rôtie” har kompletterats genom en ändring i avsnitt XII ”Regler för presentation och märkning” punkt 2 ”Särskilda bestämmelser”. I denna punkt ingår nu reglerna för märkning med den större geografiska enheten ”Vignobles de la Vallée du Rhône”, i enlighet med villkoren i överenskommelsen mellan olika berörda branschorgan och administrativa organ. Detta uttryck måste anges i samma synfält som alla de obligatoriska uppgifterna och måste vara tryckt med tecken med samma grafiska design och färg som ursprungsbeteckningen, förutsatt att uttryckets storlek inte är större än två tredjedelar av ursprungsbeteckningens storlek.

Denna ändring har lagts till i avsnittet ”Ytterligare villkor – märkning” i det sammanfattande dokumentet.

3. Deklarationskrav

Kapitel II i produktspecifikationen för beteckningen ”Côte Rôtie” har uppdaterats så att aktörernas skyldigheter att lämna deklarationer till producentorganisationen nu stämmer överens med inspektionsplanen för beteckningen.

Dessa uppdateringar påverkar inte det sammanfattande dokumentet.

4. Hänvisning till kontrollorganet

Kapitel III avsnitt II i produktspecifikationen, ”Hänvisning till kontrollorganet”, har uppdaterats så att där nu anges att kontroller av överensstämmelse med produktspecifikationen måste utföras efter en godkänd inspektionsplan och av ett tredjepartsorgan som ger garantier för kompetens, opartiskhet och oberoende, och är utsett av Inao.

([1]) EUT L 9, 11.1.2019, s. 2.

Dessa uppdateringar påverkar inte det sammanfattande dokumentet.

SAMMANFATTANDE DOKUMENT

1. **Namn**

Côte Rôtie

2. **Typ av geografisk beteckning**

SUB – Skyddad ursprungsbeteckning

3. **Kategorier av vinprodukter**

1. Vin

3.1 *Kod för den kombinerade nomenklaturen*

— 22 – DRYCKER, SPRIT OCH ÄTTIKA

2204 – Vin av färska druvor, inbegripet vin som tillsatts alkohol; druvmust, annan än sådan enligt nr 2009

4. **Beskrivning av vinet eller vinerna**

KORTFATTAD BESKRIVNING

Ursprungsbeteckningen ”Côte Rôtie” är förbehållen stilla röda viner. Vinernas naturliga alkoholhalt är minst 10,5 volymprocent. Vid tappning har vinerna en halt av äppelsyra på högst 0,4 gram per liter. Vid tappning har vinerna en halt av jäsbart socker (glukos och fruktos) som är

— högst 3 gram per liter för viner med en naturlig alkoholhalt på högst 13,5 volymprocent,

— högst 4 gram per liter för viner med en naturlig alkoholhalt på minst 13,5 volymprocent.

— Efter berikning har vinerna en total alkoholhalt på högst 13 volymprocent.

— Den totala syrahalten, halten ej preciserade flyktiga syror och den totala svaveldioxidhalten ska följa de regler som fastställs i unionslagstiftningen.

Den kontrollerade ursprungsbeteckningen ”Côte Rôtie” är förbehållen röda viner. De har en mörk, nästan svart färg som är typisk för druvsorten syrah N, och som med tiden antar granatröda nyanser. Doften är både komplex och elegant med toner av mörka bär och kryddor, ibland även viol, när druvsorten viognier B finns med i blandningen. Vid lagring utvecklar doften lätt rökiga toner (rostat bröd, kaffe, kakao) och toner av bakad eller kanderad frukt. Smakstrukturen karakteriseras av silkeslena tanniner i kombination med en mer uttalad rundhet när druvsorten viognier B används, som traditionellt blandas in i druvorna upp till en begränsad andel. Tanninernas sammetslena karaktär främjar också användningen av traditionella vinframställningsmetoder med macerering av hela druvklasar, lätt krossade, med nedsänkt hatt.

Allmänna analytiska egenskaper

— Högsta totala alkoholhalt (i volymprocent) —

— Lägsta verkliga alkoholhalt (i volymprocent)

— Lägsta totala syrahalt —

— Högsta halt av flyktiga syror (i milliekvivalenter per liter) —

— Högsta totala halt av svaveldioxid (i milligram per liter) —

5. **Vinframställningsmetoder**

5.1 *Särskilda oenologiska metoder*

1. Odlingsmetod

— Planteringstätheten ska vara minst 6 000 vinstockar per hektar.

— Varje vinstock förfogar över en yta på maximalt 1,70 kvadratmeter. Man kan räkna fram ytan genom att multiplicera avstånden mellan raderna med avståndet mellan vinstockarna.

— Avståndet mellan raderna får inte överstiga två meter.

Vinstockarna beskärs till högst tio skott per stock, enligt följande metoder:

— Kortskottsbeskärning (gobeletmetoden, med högst fem kortskott per stock, cordon de Royat-metoden med en eller två armar).

— Enkel guyotbeskärning.

Under året för beskärning och uppbindning ska begränsningen till högst tio knoppar per stock förstås som gällande antalet efter knopprensning, som äger rum senast den 1 juli.

Vinerna framställs av druvor som har skördats för hand. Druvklasarna transporteras hela till platsen där vinet ska framställas.

2. Särskilda oenologiska metoder

All användning av ekspån är förbjuden.

Därutöver måste vinerna uppfylla alla oenologiska krav i unionens regelverk och i den franska lagen om jordbruk och fiske.

5.2 *Högsta avkastning*

1. 46 hektoliter/hektar

6. **Avgränsat geografiskt område**

Druvorna skördas och vinet framställs och lagras i följande kommuner i departementet Rhône, på grundval av 2023 års officiella geografiska kodex: Ampuis, Saint-Cyr-sur-le-Rhône och Tupin-et-Semons.

7. **Druvsort(er)**

Viognier B

8. **Beskrivning av samband**

Beskrivning av naturliga faktorer som bidrar till sambandet

Allra längst norrut i den stora vinodlingsregion som omfattas av den kontrollerade ursprungsbeteckningen ”Côtes du Rhône” ligger området för den kontrollerade ursprungsbeteckningen ”Côte Rôtie”, som också utgör den nordligaste utposten för druvsorten syrah N.

Vid organiseringen av kontrollerade ursprungsbeteckningar för Rhônedalen ingår den kontrollerade ursprungsbeteckningen ”Côte Rôtie” i ”Crus des Côtes du Rhône”.

I ett område cirka 40 kilometer söder om Lyon, längs den östra kanten av Centralmassivet, ligger vinodlingar på mycket branta sluttningar ned mot floden Rhônes högra strand, mittemot den södra delen av staden Vienne. Denna imponerande topografi skapar ett varierat landskap, präglat av människans försök att bruka det på bästa möjliga sätt.

Det geografiska området är begränsat till tre kommuner i departementet Rhône: Ampuis, Saint-Cyr-sur-le-Rhône och Tupin-et-Semons.

I ”Côte Blonde”-dalen och på liknande platser där jordbrukslotterna har ljusa jordar ger erosionen av berggrunden upphov till lerhaltig sand, eller *arzel*, som är skör och instabil och måste hållas på plats med kallmurar, lokalt kända som *cheys*, för att kunna odlas.

I ”Côte Brune”-dalen, eller i områden där jordbrukslotterna har liknande, mörkare, jordar medför de lerliknande jordarna en större stabilitet. Där anläggs smala terrasser, eller *chaillées*, på sluttningarna och formar en sorts trappa där vinstockarna odlas på de relativt platta terrasserna.

Klimatet, som kallas *lyonnais*, är halvkontinentalt, trots att området tillhör den nordligaste del av Rhônedalen som gynnas av inverkan från Medelhavet. Det blåser ofta en nordlig vind som lokalt kallas *Bise*. Eftersom vinodlingarna i allmänhet är vända mot sydost ligger de relativt skyddat och soligt.

Beskrivning av de mänskliga faktorerna bakom sambandet

”Côte Rôtie”-vinerna är förmodligen bland de äldsta i Rhône-dalen. Det finns gott om belägg för deras långa historia, i synnerhet på den arkeologiska fyndplatsen i Saint-Roman-en-Gal i närheten av vinodlingarna, känd för de många mosaiker som upptäckts i lämningarna efter romerska villor.

På ett av dessa bildkonstverk avbildas en scen där druvor skördas och krossas samt ett krus som försluts (mosaik föreställande bondens år från tidigt 200-tal, finns i museet i Saint Germain-en-Layes och kommer från Saint-Romain-en-Gal). Vid denna tid förslöts vinkrusen med ett hartsaktigt material och benämndes *picatum*. För vinerna användes namnet ”Allobrogica”. (A. Ferdière – *Les campagnes en gaule romaine* [Landsbygden i det romerska Gallien] – sidan 87, band 2).

Det är därför troligt att vinodlingar först kunde anläggas i regionen i samband med Pax Romana, som gjorde det möjligt för allobrogerna, vilkas territorium omfattade en del av Rhône-flodens högra strand mittemot Vienne, att förvärva romerskt medborgarskap och därmed även rätten att plantera vinstockar. Allobrogica-vinerna var mycket populära i början av den Nervansk-antoninska dynastins århundrade (100-talet e.Kr.).

Under medeltiden var det svårt att transportera dessa viner från Rhônedalen till norra Frankrike på grund av de orimligt höga tullavgifter som togs ut av de städer i Rhônedalen som man måste passera på vägen, särskilt Lyon och Mâcon. (R. Dion – *Histoire de la vigne et du vin en France* [Vinstockens och vinframställningens historia i Frankrike]).

För att övervinna detta hinder utvecklades under 1600-talet handelsvägar för Rhônedalens viner till Paris via Loire. I närheten av Condrieu är det endast omkring fyra mil mellan Rhônedalen och Loiredalen, och det går att ta sig mellan dem via ett pass genom Pilatmassivet. Längre norrut förbinder Briare- och Loing-kanalerna Loire med Seine, så att det går att ta sig till Paris.

Det här var en glansperiod för ”Côte Rôtie”, men från och med 1800-talet följde den ena svårigheten efter den andra. För det första förstördes en stor del av vinodlingarna av vinlus, vilket en Alsace-bo på resa genom Rhônedalen 1893 beskrev: ”De tidigare så beryktade vinodlingarna är nästan förstörda; allt som är kvar är några vinstockar på sluttningarna i Côte Rôtie, Ampuis och Condrieu” (Jean Felbert, *Histoire d'une famille alsacienne* [En alsassisk familjs historia] – A. Picard et Raan).

Därefter kom första världskriget och industrialiseringen av Rhônedalen, som medförde en drastiskt minskad tillgång på arbetskraft som kunde arbeta på de branta sluttningarna, där utrymmet för häst och vagn eller mekanisk utrustning är mycket begränsat.

Detta medförde att vinodlingarna under 1900-talets gång nästan försvann. Det var inte förrän på 1960-talet som vinodlingarna i ”Côte Rôtie” började komma tillbaka.

År 2010 täckte vinodlingarna återigen samma historiska område som före vinluskrisen.

Det framstår i *Encyclopédie-Roret* (1921) som om det i början av 1900-talet endast var viner från kommunen Ampuis (och från Verinay eller Verenay som senare införlivades i Ampuis) som fick ha beteckningen ”Côte Rôtie”.

Emellertid inkluderades kommunerna Ampuis och Tupin-Semons från början i det geografiska området för den kontrollerade ursprungsbeteckningen ”Côtes du Rhône” den 19 november 1937; det var inte förrän med dekretet av den 18 oktober 1940 som den kontrollerade ursprungsbeteckningen ”Côte Rôtie” erkändes för dessa två kommuner.

Genom en ändring av dekretet den 21 december 1966 utvidgades det geografiska området till att omfatta även den angränsande kommunen Saint-Cyr-sur-le-Rhône.

Druvbeståndet består till största delen av druvsorten syrah N, även kallad ”sérine” eller ”seriné”, en sort som är en symbol för detta vinodlingsområde. År 1921 angavs det i *Encyclopédie-Roret* att ”seriné noir, corbeille noire och damas noir dominerar i det berömda vinodlingsområdet Côte Rôtie”. Sedan dess har man genom DNA-tester (JM. Boursicot, INRA, Montpellier) kunnat visa att druvsorten syrah N har sitt ursprung i Rhône-regionen och kommer från sorterna mondeuse B och dureza N.

Närheten till vinodlingarna för den kontrollerade ursprungsbeteckningen ”Condrieu”, där samma omständigheter råder kring druvsorten viognier B, förklarar också delvis de metoder som sedan urminnes tider medgett odling av denna sort på vinodlingarna i ”Côte Rôtie”.

Vita viner från ”Côte Rôtie” producerades också i början av 1600-talet, men till följd av närheten till de prestigefyllda kontrollerade ursprungsbeteckningarna ”Condrieu” och ”Château-Grillet” blev produktionen inte långvarig.

Den historiska förekomsten av druvsorten viognier B i druvbeståndet vittnar om denna produktion.

Det mest allmänt accepterade antagandet om ursprunget till vinodlingsområdets namn är att det syftar på somrarna när sluttningarna blir ”brända” (*rôtis*) av solen.

Det äldsta skriftliga belägget för namnet ”Côte Rôtie” går tillbaka till åtminstone 1698 (*A journey to Paris in the year 1698* [En resa till Paris år 1698] av Martin Lister, översatt och utgiven i Frankrike 1873).

Det anseende som vinodlingsområdet ”Côte Rôtie” åtnjuter bygger i allt väsentligt på två små dalars rykte. I *Encyclopédie-Roret* (1921) anges följande om viner från Lyon-distriktet: ”De röda viner som anses bäst skördas i kommunen Ampuis, som delas in i två delar som kallas Côte Brune och Côte Blonde”.

I L. Larmats *Atlas de la France vinicole* [Atlas över Frankrikes vinodlingar] finns också en karta över vinodlingsområdet där namnen ”Côte Blonde” och ”Côte Brune”, åtskilda av bäcken Fontgent, anges utöver de registrerade ortsnamnen.

Av de många legenderna om ursprunget till dessa två ”Côtes” finns det en som är särskilt poetisk. Enligt den ska de ha namngetts av en adelsman från Ampuis som hade två döttrar, en brunhårig och en blond. Enligt en annan, mer vetenskaplig förklaring, har skillnaden uppstått på grund av det geologiska ursprunget till berggrunden där vinstockarna växer.

”Côte Blonde” har en berggrund som till största delen består av gnejs. Med tiden gav denna grund upphov till kiselhaltiga, ljusa jordar, som ofta fylldes på med kalk via lössjordsavlagringar från platån.

”Côte Brune” vilar i stället på en berggrund av glimmerskiffer på vilken det över tid har bildats mindre kiselhaltiga/mer lerartade jordar med högre järnhalt och mörkare färg. Jordbrukslotter där det odlas en blandning av druvsorterna syrah N och viognier B är mer vanligt förekommande på ”Côte Blonde” än på ”Côte Brune”.

År 2009 omfattade produktionsarealen omkring 250 hektar och stod för en genomsnittlig årsproduktion på omkring 10 000 hektoliter, fördelad på omkring hundra producenter, varav omkring 60 privata vinerier. Den kontrollerade ursprungsbeteckningen ”Côte Rôtie” är förbehållen röda viner.

Deras mörka, nästan svarta färg, som är typisk för druvsorten syrah N, antar över tid granatröda nyanser.

Doften är både komplex och elegant med toner av mörka bär och kryddor, ibland även viol, när druvsorten viognier B finns med i blandningen.

Vid lagring utvecklar doften lätt rökiga toner (rostat bröd, kaffe, kakao) och toner av bakad eller kanderad frukt.

Smakstrukturen karakteriseras av silkeslena tanniner i kombination med en mer uttalad rundhet när druvsorten viognier B används, som traditionellt blandas in i druvorna upp till en begränsad andel. Tanninernas sammetslena karaktär främjar också användningen av traditionella vinframställningsmetoder med macerering av hela druvklasar, lätt krossade, med nedsänkt hatt. På Rhônes högra strand kombineras ett mesoklimat känt som *lyonnais*, terrängförhållanden med mycket branta sluttningar ned mot floden Rhône och geologiska och markmässiga förhållanden av metamorft ursprung som kräver kontinuerliga mänskliga ingrepp för harmonisk anläggning av terrasser och murar. Dessa förhållanden är optimala för att syrah N, den druvsort som är viktigast för den kontrollerade ursprungsbeteckningen ”Côte Rôtie”, och viognier B ska kunna utvecklas och mogna, och gör det möjligt att framställa ett originellt rött vin som är såväl robust som elegant.

Dessa två druvsorter, planterade nära gränsen för sitt möjliga odlingsområde, kan komma till sin fulla rätt om de odlas på omsorgsfullt avgränsade jordbrukslotter på sluttningar med optimalt läge, i skydd från kalla vindars skadliga inverkan.

Detta förromerska vinodlingsområde är lika historiskt anrikt som det är beryktat och har varit känt under beteckningen ”Côte Rôtie” åtminstone sedan 1600-talet.

Tack vare att man fört vidare metoder för vinodling med hjälp av pålar samt bevarat de känsliga jordar som bildats på ljus gnejs, glimmerskiffer och migmatit genom att bygga terrasser och stenmurar har detta vinodlingsområde kunnat behålla sin speciella karaktär ända sedan antiken. Detta, tillsammans med landskapet i sig, bidrar till områdets mytomspunna berömmelse som särskilt bygger på dualiteten mellan ”Côte Brune” och ”Côte Blonde”, kopplad till kontraster i markförhållanden, vinframställningsmetoder och vinernas struktur.

Genom att bevara traditionen med att skörda druvorna för hand bidrar vinodlarna i ”Côte Rôtie” till att bevara sluttningsodlingarnas originalitet och karaktäristiska egenskaper.

Dessa brända sluttningars exponering för solen förklarar förmodligen ursprunget till beteckningen ”Côte Rôtie”.

Utöver referenser i många litterära verk från antiken av författare som läkaren Celsus, naturfilosofen Plinius den äldre, historikern Plutarchos, agronomen Columella och poeten Martialis, som nämner Allobrogica, ett vin från Vienne som producerades av allobrogerna, är ett av de äldsta skriftliga beläggen för ett etablerat gott anseende för viner från Ampuis från 1592. Det var då invånarna i kommunen Ampuis tog emot Laurent de Maugiron och hertigen av Mayenne, för vilka de ”presenterade sitt berömda vin” (*Histoire et généalogie de la famille de Maugiron, en Viennois* [Historik och genealogi för familjen Maugiron, i regionen Vienne], 1257–1767, av H. de Terrebasse Ed. 1905).

”Côte Rôtie”-vinernas rykte sammanfattas på följande sätt i en upplaga från 1781 av *Histoire naturelle de la province du Dauphiné* [Provinsen Dauphinés naturhistoria] (förord – band 1 – Faujas de Saint-Fonds): ”Viner från ’Côte Rôtie’ (liksom de från Hermitage) åtnjuter sedan länge ett gott rykte, som de förtjänat på grund av särskilda detaljer hos druvsorterna och den exponering och de odlingsmetoder som präglar vingårdarna som framställer dem.”

Längre fram i samma verk finns två passager med hyllande beskrivningar av det rykte som omgav vinet, som också beskrevs av staden Viennes första rådman (februari 1780) som det främsta av Viennes viner och som likvärdigt med de bästa franska vinerna.

Detta rykte är ofta oupplösligt förknippat med det som omger andra viner från de nordliga delarna av Côtes du Rhône, såsom illustreras av följande utdrag ur *Traité théorique et pratique sur la culture de la vigne* [Teoretisk och praktisk avhandling om vinodling] (band 1 – Chaptal, Parmentier, Dussieux – 1801): ”De berömda vinerna från Hermitage, Côte Rôtie och Condrieu framställs på sluttningarna som kantar Rhône.”

Detta vins renommé fortsätter att växa, tack vare vinets kvalitet och finess, men också på grund av landskapet i det spektakulära vinodlingsområdet, erkänt som kontrollerad ursprungsbeteckning sedan 1940. Det framhålls också i hela ”vinlandet” genom den årliga marknad för Ampuisviner som hållits sedan 1928.

9. **Väsentliga ytterligare villkor (förpackning, märkning, andra krav)**

Rättslig ram:

Nationell lagstiftning

Typ av ytterligare villkor:

Undantag med avseende på produktionen i det avgränsade geografiska området

Beskrivning av villkoret:

Det omedelbara närområdet, definierat genom undantag för vinframställning och vinberedning, omfattar följande kommuner, på grundval av 2023 års officiella geografiska kodex:

— Departementet Ardèche: Andance, Ardoix, Arras-sur-Rhône, Champagne, Charnas, Châteaubourg, Félines, Glun, Guilherand-Granges, Lemps, Limony, Mauves, Ozon, Peyraud, Saint-Désirat, Saint-Etienne-de-Valoux, Saint-Jean-de-Muzols, Sarras, Sécheras, Serrières, Talencieux, Tournon-sur-Rhône och Vion.

— Departementet Drôme: Beaumles Monteux, Chanos-Curson, Crozes-Hermitz, Erôme, Gervans, Larnage, Mercurol-Veaunes for the territory of the municipality of Mercurol, Pont-de-l'Isère, La Roche-de-Glun, Serves-sur-Rhône och Tain-l'Hermitz.

— Departementet Isère: Chonas-l'Amballan, Les Côtes-d'Arey, Les Roches-de-Condrieu, Reventin-Vaugris, Saint-Clair-du-Rhône, Seyssuel och Vienne.

— Departementet Loire: Chavanay, Malleval, Saint-Michel-sur-Rhône, Saint-Pierre-de-Bœuf och Vérin.

— Departementet Rhône: Condrieu, Les Haie, Loire-sur-Rhône, Longes, Sainte-Colombe och Saint-Romain-en-Gal.

Rättslig ram:

Nationell lagstiftning

Typ av ytterligare villkor:

Kompletterande bestämmelser om märkning

Beskrivning av villkoret:

a) Märkningen av viner med den kontrollerade ursprungsbeteckningen kan ange en mindre geografisk enhet, förutsatt

— att det handlar om en registrerad plats, och

— att denna plats nämns i skördedeklarationen.

b) Märkningen av viner med den kontrollerade ursprungsbeteckningen kan ange den större geografiska enheten "Cru des Côtes du Rhône" eller "Vignobles de la Vallée du Rhône". Villkoren för att använda den större geografiska enheten "Vignobles de la Vallée du Rhône" anges i överenskommelsen mellan olika berörda branschorgan och administrativa organ. Detta uttryck måste anges i samma synfält som alla de obligatoriska uppgifterna och måste vara tryckt med tecken med samma grafiska design och färg som ursprungsbeteckningen, förutsatt att uttryckets storlek inte är större än två tredjedelar av ursprungsbeteckningens storlek.

Länk till produktspecifikationen

https://info.agriculture.gouv.fr/gedei/site/bo-agri/document_administratif-dceb7462-aee6-4db6-a6f7-a7d5cb91349e